

Þingskjal nr. 42

Flytjandi stjórn LH

Lagt fyrir _____

Tillaga

63. Landsþing Landssambands hestamannafélaga, haldið í Reykjavík 4.-5. nóvember 2022, samþykkir að reglur um gæðingafimi verði hluti af keppnisreglum LH.

Afgreiðsla nefndar:

Keppnisnefnd leggur til að tillagan verði samþykkt.

Reglugerðin orðist svo:

Gæðingafimi LH

Skilgreiningar / fylgiskjöl / leiðarar

Efnisyfirlit

Skilgreiningar á æfingum.....	2
Hliðargangæfingar - skilgreiningar.....	2
Aðrar æfingar – skilgreiningar	3
Fylgiskjöl.....	6
Fylgiskjal 1 - Gátlisti til knapa í gæðingafimi LH	7
Fylgiskjal 2 - Gátlisti til mótshaldara	8
Fylgiskjal 3 - Leiðarar.....	10
Gangtegundir	10
Æfingar	21
Fegurð í reið	22
Flæði, útfærsla og reiðmennska.....	23
Fylgiskjal 4 - Menntun dómara í gæðingafimi LH	24

Skilgreiningar á æfingum

Hliðargangsæfingar - skilgreiningar

Opinn sniðgangur

Hesturinn gengur sveigður á þremur til fjórum sporum. Hann gengur beint fram að aftan en til hliðar að framan. Hesturinn heldur takti viðkomandi gangtegundar. Ef hesturinn er á fjórum sporum á að vera jafn breitt bil milli allra hófa (séð framan frá).

Framfótasnúningur

Hesturinn er beinn í skrokknum en stilltur í hnakka frá þeirri átt sem hann gengur í. Hann gengur í takti viðkomandi gangtegundar, með afturhlutann í hálfhring í kringum innri framfót. Innri framfótur gengur upp og niður á staðnum eða á litlum hring (30cm) en innri afturfótur krossar fram fyrir ytri, sem stígur fram.

Krossgangur

Hesturinn er beinn í skrokknum en stilltur í hnakka frá þeirri átt sem hann gengur í. Hann gengur í takti viðkomandi gangtegundar, jafn mikið fram og til hliðar. Innri framfótur og afturfótur krossa fram fyrir ytri, sem stíga fram.

Lokaður sniðgangur

Hesturinn gengur sveigður á þremur til fjórum sporum. Hann gengur í sömu átt og hann horfir. Hesturinn heldur takti viðkomandi gangtegundar. Ef hesturinn er á fjórum sporum á að vera jafn breitt bil milli allra hófa (séð framan frá). Lokaður sniðgangur má framkvæma á beinni leið og á hring.

Lokaður sniðgangur á skálínu

Hesturinn gengur jafnt fram og til hliðar á skálínu vallarins. Hann er sveigður í og horfir í sömu átt og hann gengur. Hesturinn krossar að framan og aftan. Innri fætur hestsins stíga fram. Framhluti hestsins skal vera örlítið á undan afturhluta. Á tölti er nóg að hesturinn stígi með ytri afturfót fram fyrir innri en krossi ekki þar sem tölt er sviflaus gangtegund og að krossa er þess vegna varla hægt.

Afturfótasnúningur á feti

Hesturinn gengur með framhlutann í hálfhring í kring um innri afturfót, sveigður í sömu átt og hann gengur. Innri afturfótur má ganga á 20 cm hring, en skal stíga fram og kreppast vel. Ytri afturfótur á að stíga fram fyrir innri afturfót án þess að krossa. Ytri framfótur krossar fram fyrir innri fót. Hesturinn heldur takti viðkomandi gangtegundar. Einnig má ríða heilan hring og telst það til hærra erfiðleikastigs. Stærri hringur gefur lægri einkunn.

Afturfótasnúningur á tölti/brokki/stökki

Hesturinn gengur með framhlutann í hálfhring í kring um innri afturfót, sveigður í sömu átt og hann gengur. Innri afturfótur má ganga á 1 metra hring, en skal stíga fram og kreppest vel. Ytri afturfótur á að stíga fram fyrir innri afturfót án þess að krossa. Hesturinn heldur takti viðkomandi gangtegundar. Einnig má ríða heilan hring og telst það til hærra erfiðleikastigs. Stærri hringur gefur lægri einkunn.

Aðrar æfingar – skilgreiningar

Taumur gefinn fram á tölti

Hesturinn er á hægu til milliferðartölti. Knapinn losar greinilega um tauminn í a.m.k. 3 sek þrisvar sinnum. Taumurinn á að hanga eins og U, hesturinn heldur sama höfuðburði/formi. Taumsamband tekið mjúklega aftur. Ekki er alvarlegt ef hesturinn lengir yfirlínu ögn og hvelfir sig meira. Styttri tími en 3 sek. leiðir til lækkunar.

Slaktaumatölt

Hesturinn er á hægu til milliferðartölti. Knapinn losar greinilega allt taumsamband á miðri skammhlið og taumum skal haldið í einni hendi. Taumurinn á að hanga eins og U og hesturinn breytir formi og hraða lítið. Taumsamband tekið mjúklega aftur á miðri skammhlið. Æfingin er leyfð upp við vegg.

Taumur gefinn fram á stökki

Hesturinn er á hægu til milliferðarstökki. Knapinn losar greinilega um tauminn í a.m.k. 3 sek. þrisvar sinnum. Taumurinn á að hanga eins og U, hesturinn heldur sama höfuðburði/formi. Taumsamband tekið mjúklega aftur. Ekki er alvarlegt ef hesturinn lengir yfirlínu ögn og hvelfir sig meira. Styttri tími en 3 sek. leiðir til lækkunar.

Slöngulínur

Riðnir eru þrír til sex hálfir baugar og 0 – 10 m beint milli bauganna, eða þrír til sex 3/4 15m hringir án beinna kafla. Hesturinn sveigir sig greinilega eftir ferli baugsins og skiptir um hönd í jafnvægi. Á stökki mega bogarnir vera allt að 25 m. Mikilvægt er að allir bogar séu af sömu stærð og beinu kaflarnir jafn langir.

Riðið á áttu á tölti/brokki

Riðnir eru 6 -12 m baugar af jafnri stærð. Hesturinn sveigir sig greinilega eftir ferli baugsins og skiptir um hönd í jafnvægi. Skipta verður til beggja handa.

Riðið á baug/hring, sýna skal á báðar hendur á tölti/brokki/stökki/ytra stökki

Baugurinn er 6 – 12m í þvermál. Hringurinn er 13 - 25m í þvermál. Hringirnir/baugarnir eiga að vera jafn stórir á báðar hendur en þurfa ekki að vera á sama stað.

Stöðvun af feti/tölti/brokki/stökki/

Hesturinn stöðvar í burði og heldur forminu, stendur rólegur, við taum og jafnt í allar fætur.

Bakka

Hesturinn bakkar mjúklega með virkan afturhluta, í jafnvægi og uppbyggilegu formi. Hnakki er efsti punktur, nef fyrir framan lóðlínu, fellir lend. Lágmark þrjú skref.

Safnað brokk eða tölt á staðnum - Piaffe

Hesturinn er á hreinum gangi, hreyfir sig aðeins áfram safnaður og mjúkur. Hnakki er efsti punktur, nef fyrir framan lóðlínu, fellir lend. Lágmark 5 skref og hreyfir sig aðeins áfram.

Hægt, svipmikið, safnað brokk eða tölt - Passage

Hesturinn er á hreinum gangi, safnaður og mjúkur með hægum en léttum, svipmiklum hreyfingum og aukið fjaðurmagn. Hesturinn sýnir „cadence“ sem er að hann stoppar/hægir á hreyfingu í sviffasa fóta. Hnakki er efsti punktur, nef fyrir framan lóðlínu. Hesturinn gengur upp í herðar.

Stuttar hraðabreytingar á tölti, brokki eða stökki a.m.k. tvisvar

Hesturinn byrjar á hægu, eykur hraðann greinilega, hægir mjúklega, eykur hraða og hægir aftur. Reiðleið frjáls. Sýna þarf lágmark 5 m. hægt og 15 m. aukinn hraði.

Hraðabreyting á brokki/stökki

Greinileg hraðabreyting á skálinu eða beinni línu.

Hraðabreyting á tölti

Hraðabreyting á tölti skal framkvæmd frá miðri skammhlið í miðja skammhlið. Æfingin er leyfð upp við vegg.

Hestur gengur á hægu tölti, þegar hestur er orðinn beinn út úr beygju skal hann í það minnsta vera það sem nemur tveimur hestlengdum áfram á hægu tölti en þá er hraðinn greinilega aukinn. Knapi ræður vegalengd hraðabreytingarinnar. Löng hraðabreyting telst til hærra erfiðleikastigs. Í niðurhægingu skal hestur vera beinn í það minnsta tvær hestlengdir áður en hann kemur í beygjuna á sama hæga tölti og í byrjun æfingar.

Skeið

Þessi æfing er leyfð upp við vegg.

Hestur kemur í góðu jafnvægi á stökki og eykur síðan hraðann. Gangskipting yfir á skeið skal gerast á hraðanum sem hestur hefur náð eða í hröðun án þess að breyta formi mikið. Hestur skal vera orðinn beinn þegar hann er kominn á skeið. Hestur skeiðar langhlið af snerpu og öryggi. Hestur hægir mjúklega niður í jafnvægi.

Gangskiptingar fet-tölt/brokk-fet x3

Hesturinn fer af hreinu feti upp í hreint tölt/brokk, töltir a.m.k. 10 m og hægir aftur niður í fet. Fara má í gegnum safnað fet.

Einföld stökkskipting

Hestur á stökki, skipt á tölt/brokk/fet, tekur hámark eina hestlengd á tölti/brokki/feti, fer svo beint upp í hitt stökkið.

Fljúgandi stökkskipting

Hestur á stökki, skiptir hreint yfir á hitt stökkið (t.d. af hægra yfir á vinstra stökk).

Taumur gefinn á feti/tölti/brokki/stökki

Hesturinn er í taumsambandi á vinnuhraða, hann lengir hálsinn fram og niður í taumsambandi. Hesturinn heldur sama takti, er virkur og lengir skrefin. Neflína á að vera fyrir framan lóð og hnakki fyrir neðan herðar. Sýna þarf atriðið a.m.k. 10 sek. og á hesturinn að halda taumsambandi allan tímann.

Frjáls æfing

Knapi má skila inn lýsingu og/eða nafni á æfingu sem er ekki tekin fram í listanum. Æfingin á að sæma erfiðleikastiginu sem er verið að keppa í, þ.e.a.s. má ekki teljast auðveldari. Tilgangurinn er að stuðla að framförum og þróun og skal taka nýjungum með opnum hug. Knapi má sýna fleiri en eina frjálsa æfingu í verkefni sínu.

Umsókn um frjálsa æfingu í gæðingafimi má skila inn til faghóps hvenær sem er ársins.

Hægt er að senda frjálsa æfingu beint á lh@lhhestar.is (Titill skal vera : berist til faghóps í gæðingafimi) eða/og til mótshaldara sem kemur henni áfram til yfirdómara. Faghópur gerir í framhaldinu tillögu að lýsingu æfingar sem fer til dómara sem og vægi æfingarinnar. Æskilegt er að umsækjandi láti teikningu af æfingu fylgja með. Umsókn er nafnlaus. Yfirdómari móta skilar umsóknum um frjálsar æfingar um leið og skilafrestur rennur út og faghópur afgreiðir eins fljótt og kostur er. Ef tafir eru á því metur yfirdómari æfinguna sjálfur og færir í stílinn.

- Umsókn skal innihalda:
 - Ítarlega lýsingu á æfingu og helst skal fylgja með teikning af æfingu.
 - stuttur rökstuðningur fyrir gildi/vægi æfingarinnar.
- Við mat á æfingu:
 - Miðað er við að vægi sé ekki hærra en gildismesta æfing sem frjálsa æfingin inniheldur. Þó gæti komið til undantekninga liggi fyrir afgerandi rökstuðningur þess efnis.
 - Höfundur æfingar má ekki meta hana sjálfur.
 - Sé sótt um æfingu sem tengist móti sem meðlimur faghópsins tekur þátt í má sá sami ekki koma að mati æfingarinnar.
 - Þar sem þurfa þykir skal faghópur lýsa lágmarkskröfum fyrir viðunandi einkunn (5,0) en einnig lýsingu á fullkominni æfingu (10).

Fylgiskjöl

- fylgiskjal 1: Gátlisti til knapa gæðingafimi LH
- fylgiskjal 2: Gátlisti fyrir mótshaldara
- fylgiskjal 3: Leiðarar
 - i) leiðari gangtegundir; tölt, fet, brokk, stökk, skeið
 - ii) leiðari æfingar
 - iii) leiðari fegurð í reið
 - iv) leiðari flæði, útfærsla og reiðmennska
- fylgiskjal 4: Menntun dómara í gæðingafimi LH
- fylgiskjal 5: Exel skjöl fyrir dómara

Fylgiskjal 1 - Gátlisti til knapa í gæðingafimi LH

Fyrir mót:

- æfingalista þarf að skila a.m.k. 48 klst. fyrir mót
- merkja við þær æfingar sem knapi ætlar sér að sýna og senda inn
- ef knapi ætlar að nýta sér að sýna frjálsa æfingu þarf að skilgreina hana og senda inn á sama tíma og aðrar æfingar keppni, yfirdómari getur hafnað æfingunni ef hún telst of létt fyrir viðkomandi stig
- senda inn tónlist með æfingalistanum

Í keppni:

- þegar riðið er í braut tilkynnir þulur að knapi hafi 30 sek. til að hefja sýningu
- knapi hefur sýningu með því að hneigja sig greinilega, þá hefst tónlistin
- þulur lætur vita þegar mínúta er eftir af tímanum, einnig þegar tímanum lýkur. Dómarar hætta að dæma um leið og tímanum lýkur. Ef knapi sýnir æfingar eftir að tímanum er lokið fær hann 0 fyrir þær
- knapi hneigir sig greinilega þegar hann lýkur verkefninu

Úrslit:

- mótshaldari ákveður hvort úrslit verða riðin
- knapi hefur möguleika á að breyta æfingalista fyrir úrslitin og skal skila nýjum æfingalista til mótshaldara eins fljótt og auðið er eftir að ljóst er að knapi hafi komist í úrslit
- gefa skal a.m.k. 15 mínútna hlé fyrir úrslit

Fylgiskjal 2 - Gátlisti til mótshaldara

Þegar mót er auglýst þarfa að:

- tilgreina erfiðleikastig
- tilgreina hámarkstíma sýningar í samræmi við stærð reiðsvæðis
- vísa á tengla um reglur í gæðingafimi og gögn til knapa
- tilgreina skráningarfrest, skilafrest æfingalista og hvert á að skila
- yfirfara æfingalista sem knapar skila inn og athuga hvort rétt sé valið
- athuga hvort einhver er með frjálsa æfingu og senda á yfirdómara til að samþykkja æfinguna

Fyrir mótið þarf að:

- setja sig í samband við tölvuhóp gæðingafimi LH. Vanti upplýsingar er hægt að senda tölvupóst á lh@lhhestar.is
- Tölvuhópur getur aðstoðað við að gera excel-dómblað fyrir hvern knapa. Ef tölur eiga að birtast áhorfendum jafnóðum á skjá eða með link (mælum með því) skal aukaritarinn sjá um að setja tölur þar inn
- ákveða hvort úrslit verði riðin (ef knapar eru færri en 20) og tilkynna

Á mótssvæðinu þarf að:

- setja upp dómaborð með tölum og tryggja nettengingu og gögn, tvær tölur á dómara sé þetta sett jafnóðum á skjá eða með link (mælt með)
- gefa knöpum tíma til að venja hesta við dómaborðin

Þulur þarf að:

- bjóða hvern knapa velkominn og tilgreina þegar hann hefur 30 sek. til að hefja sýningu
- láta vita þegar mínúta er eftir af tímanum og þegar tímanum er lokið
- lesa upp aðaleinkunn þegar hún er komin frá dómurum
- kynna í hvaða sæti knapinn sem er að klára sýningu er í, hver leiðir og með hvaða einkunn

Fyrir úrslit þarf að:

- draga um nýja rásröð inn í úrslit eða hafa öfuga röð, þ.e.a.s. lægsta einkunn inn í úrslit sýnir fyrst
- taka á móti nýjum æfingalista frá knöpum sem velja að breyta sínum æfingalista og setja upp ný dómböð í excel með tilliti til nýja æfingalistans. Listinn þarf að skila sér til mótshaldara eigi síðar en 15 mínútum fyrir úrslit

- gefa a.m.k. 15 mínútna hlé fyrir úrslit
Ef tölur eru birtar jafnóðum (í beinni) :
Dómblað sem varpað er upp á skjá, eða skjalið er opið öllum sem hafa link og geta fylgst þannig með á síma/tölvu. Það getur verið mjög upplýsandi, fræðandi, áhugavert og skemmtilegt að fylgjast með gangi mála jafnóðum og gerir keppnina meira spennandi.
Dómblað er lifandi plagg þar til staðfest hefur verið lokaeinkunn frá dómara og getur skjalið þar af leiðandi breyst þangað til (innsláttarvilla ritara, endurmat dómara, parið endurtekur atriði o.s.frv.).

Fylgiskjal 3 - Leiðarar

Gangtegundir

LANDSSAMBAND HESTAMANNAFÉLAGA
STOFNAÐ 1949

Tölt	Slök sýning		Sýning í tæpu meðallagi				Sýning í rúmu meðallagi				Góð sýning		Frábær sýning							
	0	0,5	1	1,5	2	2,5	3	3,5	4	4,5	5	5,5	6	6,5	7	7,5	8	8,5	9	9,5
Reiðfærni/ Samband	Gróf reiðmennska (gult spjald), mjög slök reiðfærni, alvarleg ósamvinnuþýðni, mjög slæmt samband.		Greinileg mistök í reiðmennsku. Vandamál varðandi samband. <i>Alvarleiki ágalla skal koma fram í einkunn</i>				Reiðmennska yfirleitt góð. Hestur sáttur og hlýðir ábendingum knapa öllu jafna.				Frábært samspil knapa og hests. Mjög gott samband. Úrvals reiðfærni.									
Taktur / Jafnvægi	Mjög slæmur taktur, tapar gangtegund margsinnis, mjög ójöfn skref.				Takt- og jafnvægisvandamál				Viðunandi taktur, stöku jafnvægisvandamál.		Góður taktur og hrynjandi, gott jafnvægi, jöfn skreflengd. Öruggur, heldur gangi.									
Mýkt / Slökun	Mjög mikill stirðleiki eða spennna				Stirðleiki eða spennna Heftar hreyfingar				Hestur yfirleitt nokkuð mjúkur/slakur		Mikil mýkt, fjöðrun Óheftar hreyfingar									
Form / Hreyfingar	Mjög alvarlegir formgallar, mjög stutt og tíð skref, mikið kraftleysi, mjög lítil virkni í afturhluta.				Tíð skref, lítill fótaborður, greinilegir formgallar, skortir kraft.				Stöku formgallar, hreyfingar og rými í meðallagi.		Form án teljandi ágalla, rúmar og háar hreyfingar, kraftur, spyrna, góður burður í baki og góð virkni í afturhluta með greinilegan stöðutíma afturfóta, hestur gengur vel upp í herðar, léttur og frjálst að framan, sjálfberandi.									

Hraðabreyting á tölti sem æfing

Hraðabreyting	Einkunn 0 - 3.	Einkunn 3 - 5.	Einkunn 5 – 7,5	Einkunn 7,5 - 10
Útfærsla	Grófar ábendingar Stífni Of lítill hraðamunur Gangtegund sýnd minna en helming vegalengdar	Eykur hraða of snemma Ekki kominn á hægt tölt fyrir beygju	Beinn þegar hraðinn eykst og í niðurbægingu Góður hraði, þ.e. hægt og hratt Lengdarjafnvægi gott	Stuttur kafli notaður í aukningu og hægingu Lítt sýnilegar ábendingar Söfnun á hægu tölti Lengdarjafnvægi frábært Löng hraðabreyting

Hesturinn fer á hreinum fjórtakti sem flæðir í gegnum líkamann í jöfnum hrynjanda. Yfirlínan er hvelfd og spennulaus og bakið virkt.

Hægt tölt

Hesturinn kreppir lend og afturfætur bera þyngd í lengri tíma en framfætur. Hesturinn gengur upp í herðar, hreyfingar framhluta eru léttar og frjálssar. Hesturinn hreyfir sig í jafnvægi, með sterkt, fjaðrandi bak, virkan afturhluta, mjúkur og með góðu gegnumflæði.

Milliferð

Á milliferðartölti á hesturinn að lengja skrefin og auka skreftíðni. Hann teygir hálsinn lengra fram og kverkin verður opnari en á hægu tölti en hesturinn heldur samt sem áður formi. Hesturinn hreyfir sig í jafnvægi, með sterkt, fjaðrandi bak, virkan afturhluta, mjúkur og með góðu gegnumflæði.

Greitt tölt

Á greiðu tölti á hesturinn að lengja skrefin og auka skreftíðni. Hann teygir hálsinn lengra fram og kverkin verður opnari en á hægu og milliferðar tölti en hesturinn heldur samt sem áður burði. Hesturinn hreyfir sig í jafnvægi, með sterkt, fjaðrandi bak, virkan afturhluta, mjúkur og með góðu gegnumflæði.

Fet	Slök sýning		Sýning í tæpu meðallagi				Sýning í rúmu meðallagi				Góð sýning		Frábær sýning							
	0	0,5	1	1,5	2	2,5	3	3,5	4	4,5	5	5,5	6	6,5	7	7,5	8	8,5	9	9,5
Reiðfærni/ Samband	Gróf reiðmennska (gult spjald), mjög slök reiðfærni, alvarleg ósamvinnuþýðni, mjög slæmt samband		Greinileg mistök í reiðmennsku Vandamál varðandi samband <i>Alvarleiki ágalla skal koma fram í einkunn</i>				Reiðmennska yfirleitt góð Hestur sáttur og hlýðir ábendingum knapa öllu jafna				Frábært samspil knapa og hests Mjög gott samband Úrvals reiðfærni									
Taktur / Jafnvægi	Mjög slæmur taktur, tapar gangtegund margsinnis, mjög ójöfn skref, taumhelti				Takt- og jafnvægisvandamál				Viðunandi taktur, stöku jafnvægisvandamál				Góður taktur og hrynjandi, gott jafnvægi, jöfn skreflengd. Öruggur, heldur gangi							
Mýkt / Slökun	Mjög mikill stirðleiki eða spennan				Stirðleiki eða spennan Heftar hreyfingar				Hestur yfirleitt nokkuð mjúkur / slakur, gengur vel í gegnum sig				Mikil mýkt, fjöðrun Óheftar hreyfingar							
Form / Hreyfingar	Mjög alvarlegir formgallar, mjög stutt og tíð skref, mikið kraftleysi, mjög lítil virkni í afturhluta				Tíð skref, lítill fótburður, greinilegir formgallar, skortir kraft				Stöku formgallar, hreyfingar og rými í meðallagi				Form án teljandi ágalla, rúmar og háar hreyfingar, kraftur, spyrna, góður burður í baki og góð virkni í afturhluta, sjálfberandi.							
																		Mikið fas		

Til hækkunar um 1 við gæði fetsins kemur til greina ef hesturinn sýnir hæfileika og öryggi í mismunandi fetútfærslum og æfingum.

Hægt fet

Hesturinn gengur með rólegum frekar stuttum skrefum í hreinum fjórtakti, stígur með afturfætur í eða aðeins fyrir aftan framfótaskref.

Safnað fet

Bætist við einkenni söfnunar. Ekki er ætlast til að hesturinn stígi í framfótasporið en gengur samt með virkan afturhluta.

Meðal fet

Hesturinn gengur með rólegum skrefum hreinan fjórtakt og stígur í eða aðeins fram fyrir framfótasporið. Hreyfing baksins skilar sér fram í gegnum háls hestsins.

Langt fet

LANDSSAMBAND HESTAMANNAFÉLAGA

STOFNAÐ 1949

Hesturinn gengur með röskum löngum skrefum í hreinan fjórtakt, afturfótaskrefið stígur vel fram fyrir framfótaskrefið. Hreyfing baksins skilar sér fram í gegnum háls hestsins.

Brokk	Slök sýning		Sýning í tæpu meðallagi				Sýning í rúmu meðallagi				Góð sýning		Frábær sýning							
	0	0,5	1	1,5	2	2,5	3	3,5	4	4,5	5	5,5	6	6,5	7	7,5	8	8,5	9	9,5
Reiðfærni/ Samband	Gróf reiðmennska (gult spjald), mjög slök reiðfærni, alvarleg ósamvinnuþýðni, mjög slæmt samband		Greinileg mistök í reiðmennsku Vandamál varðandi samband <i>Alvarleiki ágalla skal koma fram í einkunn</i>				Reiðmennska yfirleitt góð Hestur sáttur og hlýðir ábendingum knapa öllu jafna				Frábært samspil knapa og hests Mjög gott samband Úrvals reiðfærni									
Taktur / Jafnvægi	Mjög slæmur taktur, mjög lítið svif, tapar gangtegund margsinnis, mjög ójöfn skref		Takt- og jafnvægisvandamál Greinilegt svif				Viðunandi taktur, stöku jafnvægisvandamál				Góður taktur og hrynjandi, gott jafnvægi, jöfn skreflengd, gott svif. Öruggur, heldur gangi.									
Mýkt / Slökun	Mjög mikill stirðleiki eða spennan		Stirðleiki eða spennan Heftar hreyfingar				Hestur yfirleitt nokkuð mjúkur/slakur				Mikil mýkt, fjöðrun Óheftar hreyfingar									
Form / Hreyfingar	Mjög alvarlegir formgallar, mjög stutt og tíð skref, mikið kraftleysi, mjög lítil virkni í afturhluta		Tíð skref, lítill fótaborður, greinilegir formgallar, skortir kraft				Stöku formgallar, hreyfingar og rými í meðallagi				Form án teljandi ágalla, rúmar og háar hreyfingar, kraftur, spyrna, góður burður í baki og góð virkni í afturhluta									
											Mikið fas									

Hægt brokk

Leitast er eftir hreinum takti og góðum burði í baki. Afturfætur ganga inn undir hestinn og taka burð, skrefin eru ekki löng og ekki er ætlast til mikils svifs en frekar fjaðurmagns.

Safnað hægt brokk

Bætast við einkenni söfnunnar. Lækkar lend, lyftir miðju baksins og gengur upp í herðar, lyftir hálsrótinni, hnakki er efsti punktur og nef fyrir framan lóðlínu.

Meðalbrokk

Hreinn taktur og burður í baki, hesturinn lengir skref og spyrnir meira sem gerir svifið lengra. Form aðeins lengra en á hægu brokki. Spyrna, skreflengd og langt svif gerir það að verkum að hesturinn eykur hraðann.

Fjaðurmagn: Tignarlegar hreyfingar, kreppt liðamót betur, spyrnir sér meira upp.

Burður/lengdarjafnvægi: Hesturinn gengur meira eins og upp brekku. Lengdarjafnvægi jákvætt.

Langt brokk

Hesturinn heldur sama forminu en lengir fyrst og fremst skrefin og svif en skreftíðni eykst aðeins.

Aukið brokk

Kemur úr söfnuðu brokki. Hesturinn heldur u.þ.b. sömu streftíðni og lengdarjafnvægi/burði og formi eins og á hægara brokkinu (opnast og lækkar aðeins), en eykur skreflengd verulega, skreftíðni lítil. Getur aftur komið inn í safnaðra brokk með sama lengdarjafnvægi/burði. Fjaðurmagn og kraftur til staðar.

Yfirferðarbrokk

Hesturinn eykur skreflengd, svif og skreftíðni, lengir yfirlínu, stinnir bakið svo krafturinn og spyrnan í hestinum skilar sér fram í hraða. Heldur góðu lengdarjafnvægi. Smá fjórtaktur eðlilegur við þennan hraða. Ásetugott.

Stökk	Slök sýning		Sýning í tæpu meðallagi				Sýning í rúmu meðallagi				Góð sýning		Frábær sýning							
	0	0,5	1	1,5	2	2,5	3	3,5	4	4,5	5	5,5	6	6,5	7	7,5	8	8,5	9	9,5
Reiðfærni/ Samband	Gróf reiðmennska (gult spjald), mjög slök reiðfærni, alvarleg ósamvinnuþýðni, mjög slæmt samband		Greinileg mistök í reiðmennsku Vandamál varðandi samband <i>Alvarleiki ágalla skal koma fram í einkunn</i>				Reiðmennska yfirleitt góð Hestur sáttur og hlýðir ábendingum knapa öllu jafna				Frábært samspil knapa og hests Mjög gott samband Úrvals reiðfærni									
Taktur / Jafnvægi	Mjög slæmur taktur, mjög lítið svif, tapar gangtegund margsinnis, mjög ójöfn skref		Takt- og jafnvægisvandamál Greinilegt svif				Viðunandi taktur, stöku jafnvægisvandamál				Góður taktur og hrynjandi, gott jafnvægi, jöfn skreflengd, gott svif. Öruggur, heldur gangi									
Mýkt / Slökun	Mjög mikill stirðleiki eða spennu		Stirðleiki eða spennu Heftar hreyfingar				Hestur yfirleitt nokkuð mjúkur/slakur				Mikil mýkt, fjöðrun Óheftar hreyfingar									
Form / Hreyfingar	Mjög alvarlegir formgallar, mjög stutt og tíð skref, mikið kraftleysi, mjög lítil virkni í afturhluta, mjög fröppungt		Tíð skref, lítill fótburður, greinilegir formgallar, skortir kraft				Stöku formgallar, hreyfingar og rými í meðallagi				Form án teljandi ágalla, rúmar og háar hreyfingar, kraftur, spyrna, góður burður í baki og góð virkni í afturhluta, mjög uppávið									
	Mikið fas																			

Hægt stökk

Leitast er eftir hreinum takti og góðum burð í baki. Afturfætur ganga inn undir hestinn og taka burð, skrefin eru ekki löng og ekki er ætlast til mikils svifs, frekar fjaðurmagns. (Spyrna, skreflengd og langt svif gerir að hesturinn eykur hraðann þ.a.l. ekki lengur hægt).

Safnað hægt stökk: Þá bætast við einkenni söfnunnar. Lækkar lend, lyftir miðju baksins og gengur upp í herðar, lyftir hálsrótinni hnakki er efsti punktur og nef fyrir framan lóðlínu. Hálfsvif að framan verður herra og greinilegra. Mikið safnað stökk getur leitt af sér smá jákvæðan fjórtakt (ecco) þ.e. DAP<50%.

Meðalstökk

Hreinn taktur og burður í baki, hesturinn tekur lengri skref og spyrnir meira sem gerir svifið lengra. Form aðeins lengra en á hægu stökki.

Fjaðurmagn: Tignarlegri hreyfingar, krepplir liðamót betur, spyrnir sér meira upp.

Burður/Lengdarjafnvægi: Hesturinn gengur meira eins og upp brekku. Lengdarjafnvægi jákvætt.

Langt stökk

Hesturinn heldur sama formi en lengir fyrst og fremst skrefin og svifið en skreftíðni eykst einnig aðeins.

Aukið stökk

Kemur úr söfnuðu stökki: Hesturinn heldur u.þ.b. sömu streftíðni og lengdarjafnvægi/burði og formi eins og á hægara stökki (opnast og lækkar aðeins), en eykur skreflengd og svif verulega, skreftíðni lítið. Getur aftur komið inn í safnaðra stökk með sama lengdarjafnvægi/burði. Fjaðurmagn og kraftur til staðar.

Hleypt á stökki

Hesturinn eykur skreflengd og skreftíðni, lengir yfirlínu, teygir sig vel fram, virðist stökkva í bogum. Krafturinn og spyrnan í hestinum skilar sér fram í hraða. Heldur góðu lengdarjafnvægi. Ásetugott. Auðvelt að skipta í yfirferðargang (tölt, brokk eða skeið).

LANDSSAMBAND HESTAMANNAFÉLAGA
STOFNAÐ 1949

Skeið	Slök sýning		Sýning í tæpu meðallagi				Sýning í rúmu meðallagi				Góð sýning		Frábær Sýning							
	0	0,5	1	1,5	2	2,5	3	3,5	4	4,5	5	5,5	6	6,5	7	7,5	8	8,5	9	9,5
Reiðfærni/ Samband	Gróf reiðmennska (gult spjald), mjög slök reiðfærni, alvarleg ósamvinnuþýðni, mjög slæmt samband		Greinileg mistök í reiðmennsku Vandamál varðandi samband <i>Alvarleiki ágalla skal koma fram í einkunn</i>				Reiðmennska yfirleitt góð Hestur sáttur og hlýðir ábendingum knapa öllu jafna				Frábært samspil knapa og hests Mjög gott samband Úrvals reiðfærni									
Taktur / Jafnvægi	Mjög slæmur taktur, mjög lítið svif, mjög ójöfn skref				Takt- og jafnvægisvandamál Greinilegt svif				Viðunandi taktur, stöku jafnvægisvandamál		Góður taktur og hrynjandi, gott jafnvægi, jöfn skreflengd, gott svif									
Mýkt / Slökun	Mjög mikill stirðleiki eða spenna				Stirðleiki eða spenna Heftar hreyfingar				Hestur yfirleitt nokkuð mjúkur/slakur		Mikil mýkt, fjöðrun Óheftar hreyfingar									
Form / Hreyfingar	Mjög alvarlegir formgallar, mjög stutt og tíð skref, mikið kraftleysi, mjög lítil virkni í afturhluta				Tíð skref, lítill fótaborður, greinilegir formgallar, skortir kraft				Stöku formgallar, hreyfingar og rými í meðallagi		Form án teljandi ágalla, rúmar og háar hreyfingar, kraftur, spyrna, góður burður í baki og góð virkni í afturhluta									
											Mikið fas									
Útfærsla	Mjög hægt										Mjúkar gangskiptingar á réttum stöðum Góð ferð									

Skeið sem æfing

<i>Skeið sem æfing</i>	Einkunn 0 - 5	Einkunn 5 – 7,5	Einkunn 7,5 - 10
Útfærsla	Mjög hægt Of stutt vegalengd Grófar ábendingar Ekkert stökk	Mjúkar gangskiptingar á réttum stöðum Viðunandi hraði Viðunandi gangskiptingar Niðurhæging átakalaus Lengdarjafnvægi viðunandi	Jafnvægisgott stökk Heldur hraða og formi í niðurtöku Snerpa Skeiðsnið frábært Niðurhæging átakalaus og jafnvægisgóð Lengdarjafnvægi frábært Lítt sýnilegar ábendingar

Skeið er eingöngu riðið hratt.

Hestur skal lagður á skeið af stökki.

Þegar hestur er lagður til skeiðs er æskilegt að hann minnki ekki hraðann í gangskiptingunni.

LANDSSAMBAND HESTAMANNAFÉLAGA

STOFNAÐ 1949

Æfingar

Slök sýning 0 0,5 1 1,5 2 2,5 3 3,5 4 4,5 Sýning í tæpu meðallagi 5 5,5 6 6,5 Sýning í rúmu meðallagi 7 7,5 8 8,5 9 9,5 10 Góð sýning Frábær sýning

Hliðargangs-æfingar	Mótmæli Spenna Stirðleiki	Vond gangtegund/ líkamsbeiting Vont lengdarjafnvægi (frambungur) Of stutt sýnt/úr og í æfing	Rétt snið og reiðleið Hreinn taktur Rétt sveigja Gangtegund góð	Lipurð Virkar vel Sveigjanleiki Gangtegund mjög góð	Léttleiki Söfnun Fjaðurmagn Gangtegund frábær Mikið öryggi
Riðið á sveigðu spori	Mótmæli Spenna Stirðleiki	Vond gangtegund/ líkamsbeiting Vont lengdarjafnvægi (frambungur) Ónákvæm reiðleið	Samspora Hliðarjafnvægi Rétt sveigja Gangtegund góð	Hreinn taktur Virkar vel Sveigjanleiki Gangtegund mjög góð	Léttleiki Fjaðurmagn Söfnun/ burður Gangtegund frábær
Taumur gefinn	Spenna Óþjálni Lækkar ekki nóg Of stutt sýnt	Vond gangtegund/líkamsbeiting Vont lengdarjafnvægi (frambungur)	Heldur takti Lengir hálsinn Lækkar reisingu	Taumsamband Hnakkni niður fyrir herðar Nef í/fyrir framan lóðlínu	Léttleiki Heldur gæði gangtegundar Breytir ekki takt / hrynjanda
Taumur gefinn fram / slaktaumatölt sem æfing	Spenna Óþjálni Fer af gangtegund Of stutt/lítið sýnt	Vond gangtegund / líkamsbeiting Vont lengdarjafnvægi (frambungur) Breytir formi snögg	Heldur gangtegund Jafn hraði Greinilegt los	Breytir ekki takt / hrynjanda Form breytist lítið þegar losað er og aftur tekið samband Lipur	Heldur reisingu og formi þegar losað er og aftur tekið samband Heldur gæðum gangtegundar Söfnun Fjaðurmagn

Fegurð í reið

Slök sýning 0 0,5 1 1,5 2 2,5 3 3,5 4 4,5 5 5,5 6 6,5 7 7,5 8 8,5 9 9,5 10

Sýning í tæpu meðallagi

Sýning í rúmu meðallagi

Góð sýning

Frábær sýning

	0	0,5	1	1,5	2	2,5	3	3,5	4	4,5	5	5,5	6	6,5	7	7,5	8	8,5	9	9,5	10				
Form	Hesturinn mótmælir stöðugt Afleitar gangtegundir, stórgölluð sýning					Líkamsbeiting slæm					Hesturinn kemur nokkuð vel fyrir Form og líkamsbeiting ásættanleg.					Gengur almennt í góðri líkamsbeitingu					Hesturinn glæsilegur, með fallega borinn háls, Teygir á sér þegar við á.				
Hreyfingar	Mjög jarðbundinn Lággengur					Jarðbundinn Þungstígur Stuttstígur Hreyfingum ábótavant. Ójafn taktur					Nokkuð gott fjaðurmagn Góðar hreyfingar					Gott fjaðurmagn Háar, fallegar hreyfingar. Samræmi í hreyfingum					Mikið fjaðurmagn Háar, glæsilegar hreyfingar Hrynjandi í hreyfingum				
Jafnvægi	Mjög frambungur og jafnvægislítil Mikil skekkja					Hesturinn ekki í góðu jafnvægi — frambungur Skakkur					Jafnvægi viðunandi Lækkar lend í niðurhægingum. Hliðarjafnvægi oftast gott					Gengur upp í herðar. Lengdar og hliðarjafnvægi gott					Lækkar lend Lengdar og hliðarjafnvægi frábært.				
Fas og fegurð	Fas og fegurð ekki fyrir hendi. Mjög ósáttur hestur Mikill taglsláttur					Skortir á fas og fegurð áberandi taglsláttur. Greinilegt ósætti Samspil knapa og hests ábótavant.					Viðunandi framkoma Sáttur hestur en skortir glæsileika					Höfuðburður fallegur Hrynjandi í taglhreyfingu					Mikið fas Höfuðburður glæsilegur, Tagl fallega borið Enginn taglsláttur. Gleði				
Mýkt / Sveigjanleiki	Mjög mikill stirðleiki eða spenna. Hesturinn tapar ítrekað gangtegund					Sýnir stífni Sveigjanleika ábótavant Hesturinn óþjáll					Sveigjanleiki viðunandi. Hestur yfirleitt mjúkur/slakur Stöku takt og jafnvægisvandamál.					Hesturinn gengur vel í gegnum sig Sveigjanlegur til beggja handa					Dillandi mjúkur Sveigjanleiki frábær Þjálni				

LANDSSAMBAND HESTAMANNAFÉLAGA
STOFNAÐ 1949

Flæði, útfærsla
og
reiðmennska

Slök
Sýning

Sýning í
tæpu meðallagi

Sýning í
rúmu meðallagi

Góð
sýning

Frábær
sýning

0 0,5 1 1,5 2 2,5 3 3,5 4 4,5 5 5,5 6 6,5 7 7,5 8 8,5 9 9,5 10

Flæði	Órókrétt uppbygging sýningar	Uppbygging sýningar ábótavant	Nokkuð rókrétt uppbygging	Rókrétt en krefjandi uppbygging Réttur undirbúningur fyrir æfingarnar	Flæði frábært Verkefni mjög hnitmiðað
	Gangskiptingar taka mjög langan tíma	Hestur slitnar ítrekað í sundur í gangskiptingum	Gangskiptingar með viðunandi jafnvægi og form	Gangskiptingar með góðan burð, gott jafnvægi og form	Öruggar, fumlaugar, gangskiptingar, hesturinn strax góður á næstu gangtegund.
Erfiðleiki	Óþarflega einfaldar eða of erfiðar æfingar fyrir hest og knapa.		Viðunandi æfingar miðað við færni hests og knapa	Hvert atriði eðlilegt framhald af fyrra og / eða góður undirbúningur fyrir næsta	Æfingar og útfærslur á mjög háu erfiðleikastigi. Þarið ræður við verkefnið. Frumlegt.
	Æfingarnar hafa slæm áhrif á hestinn		Æfingarnar hafa að mestu leiti góð áhrif á hestinn		Æfingarnar hafa góð áhrif á hestinn
Fjölbreytni	Vantar fjölbreytni í æfingum og gangtegundum. T.d. riðið bara hægt eða bara hratt		Reynir á nokkuð fjölbreytta þætti þjálfunar og reiðmennsku	Mikil fjölbreytni í æfingum, reiðleiðum og útfærslum á gangtegundum	Frumlegt Reynir á öll stig þjálfunarstigans
Reiðmennska	Gróf eða aðgerðarlaus reiðmennska Truflar hestinn greinilega		Ábendingar í samræmi við verkefnið og hestinn	Léttleikandi reiðmennska. Lítt sýnilegar ábendingar	Áræðni Dirfska Tillitssemi

Fylgiskjal 4 - Menntun dómara í gæðingafimi LH

Markmiðið er að hafa faglega sterkan dómarahóp fyrir gæðingafimina og geta fylgt eftir menntun og þróun þeirra.

Dómarar á meðan keppnisgreinin er til reynslu

Í upphafi keppnistímabilsins velur starfshópur LH um gæðingafimi hóp af dómurum til þess að dæma gæðingafimi LH.

Gæðingafimidómari skal að minnsta kosti uppfylla eitt skilyrði:

- vera íþrótta- og/eða gæðingadómari með knapamerkjadómarapróf og/eða reiðkennararéttindi
- hafa dæmt gæðingafimi reglulega á tímabilinu 2000-2020
- hafa viðeigandi menntun og reynslu til að geta dæmt bæði æfingar og gangtegundir

Hópnum er boðið á stutt námskeið. Þar er m.a. farið yfir reglur, leiðara, skilgreiningar og dómblöð. Einnig eru skoðuð myndbönd með æfingum. Námskeiðið fer fyrst og fremst fram í gegnum umræður, þar sem þetta eru nú þegar reyndir dómarar á þessu sviði.

Framtíðarsýn um réttindi dómara í gæðingafimi

Hugmyndin er að hafa sérstakt gæðingafimidómaranámskeið og próf og einungis þeir sem standist það próf hafi réttindi til þess að dæma gæðingafimi LH. Einnig þurfi að viðhalda þessum réttindum eins og öðrum dómara réttindum. Horft er til þess að dómari sé jafnhæfur til þess að dæma gangtegundir og æfingar. Gerðar eru ákveðnar forkröfur fyrir gæðingafimidómaranámskeiðið og það er svo mismunandi hvað viðkomandi þarf að bæta við sína þekkingu.

Forkröfur gæðingafimidómara :

- reiðkennararéttindi (FEIF level 3) og/eða knapamerkjadómararéttindi
- íþróttafélagaréttindi og/eða gæðingadómararéttindi

Mismunandi leiðir eftir menntunarstigi og réttindum

Þeir sem hafa **BS í reiðmennsku og reiðkennslu** hafa m.a. lokið námskeiðunum:

- *Hestadómar* þar sem er fjallað um reglur og leiðara íþrótta-, gæðinga- sem og kynbótadóma. Nemendur fá einnig töluverða æfingu í að dæma. Það eru álíka margar kennslustundir bak við þetta eins og dómaramenntun HÍDÍ og GDLH. Nemendur sem hefja nám 2019 hafa fengið þessa kennslu í *Þjálfun keppnishesta II* og *Kynbótadómar*
- *Kennslufræði V* þar sem nemendur fá æfingu í að dæma öll stig knapamerkjanna og taka knapamerkjadómarapróf. Að dæma knapamerki snýst að mestu leyti um að meta gangtegundir, æfingar, reiðleiðir og reiðmennsku

- *Reiðmennska I-II, Þjálfun I-II, Þjálfun keppnishesta I-II* þar sem nemendur taka próf í að skilgreina og ríða æfingar og gangtegundir, ásamt því að meta og lýsa líkamsbeitingu, og skilja og nota hugtök reiðmennskunnar sem koma fram í leiðara.

Til að verða gæðingafimidómari þurfa þeir sem hafa reiðkennaramenntun að setja sig inn í gæðingafimileiðara LH og æfa sig í að nota hann. Tillaga um undirbúning: ritarastörf, lágmark 10 klukkustundir íþróttakeppni, 10 klukkustundir gæðingakeppni, tvö gæðingafimimót og námskeið.

Þeir sem hafa **Íþróttá- og/eða gæðingadómararéttindi**

Til að verða gæðingafimidómari þurfa íþróttá og/eða gæðingadómarar að bæta við sig:

- bóklegu prófi í líkamsbeitingu reiðhestsins, hugtakanotkun reiðmennskunnar sem og skilgreiningum á æfingum og reiðleiðum (hægt væri að leggja til grundvallar knapamerkjapróf á 5. stigi en aukalega þarf að skilgreina æfingar sem er ekki fjallað um þar)
- verklegu prófi (skoða myndbönd) í að þekkja, meta og lýsa reiðleiðum og æfingum, reiðmennsku og líkamsbeitingu hestsins
- rita á a.m.k. tveimur gæðingafimimótum

Gæðingafimi LH 2022

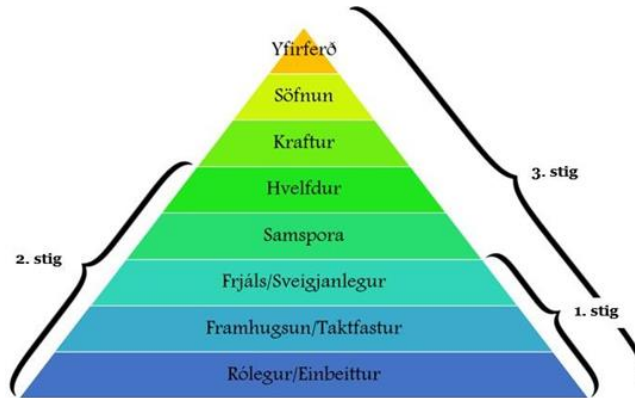
1. stig

Efnisyfirlit

1. Inngangur að Gæðingafimi LH	27
2. Aðstaða	27
3. Tímamörk	27
4. Hlutfall atriða	28
5. Vægi æfinga	28
6. Aðrar reglur / Úrslit	28
7. Dómarar	28
8. Framkvæmd keppni	28
8.1 Tilhögun stig 1	29
8.2 Æfingar	29
8.2.1 Æfingar á 1. stigi og vægi	29
8.3 Gangtegundir og fegurð í reið	30
8.4 Flæði, útfærsla og reiðmennska	31
8.4.1 Dæmi til hækkunar á 1. stigi:	31
8.4.2 Dæmi til lækkunar á 1. stigi:	31

1. Inngangur að Gæðingafimi LH

Hugmyndin á bak við gæðingafimi er að sýna vel þjálfaðan gæðing á listrænan hátt þar sem öll þjálfunarstigun eru sýnd eins og myndin af þjálfunarpíramídanum sýnir.

1.stig er fyrir minna vana

2.stig er fyrir meira vana

3.stig er opinn flokkur

Knapi á fyrsta stigi fléttar saman gangtegundum og æfingum og sýnir í einni heild, jafnvægi, þjálfni og fimi hestsins.

Knapi skilar inn lista yfir þær æfingar sem hann ætlar að sýna, en ekki röðun þeirra.

Á fyrsta stigi skal sýna fyrstu þrjú þrep þjálfunarpíramíðans. Hesturinn þarf að vera rólegur en einbeittur, sýna framhugsun og vera taktfastur, frjáls og sveigjanlegur.

Á fyrsta stigi er knapa heimilt að sýna hest sinn þar sem gangtegundir hans njóta sín sem best.

Á öllum stigum þarf knapi að sýna að hesturinn búi enn yfir grundvallaratriðunum og sé spennulaus.

2. Aðstaða

Reiðvöllur að lágmarki 18m x 40m eða hringvöllur með opnu svæði í miðjunni. Sé skeiðbraut til staðar er mótshöldurum heimilt að leyfa notkun hennar.

3. Tímamörk

Tími og tónlist byrja þegar knapi hneigir sig eða í síðasta lagi þrjátíu sekúndum eftir að knapi kemur inn á völinn. Pular gefur merki þegar ein mínúta er eftir af sýningartíma.

Tímamörk eru breytileg og miðast við keppnisvöll á hverjum stað.

- 18x40m-50m reiðsvæði: að hámarki 4 ½ mínúta
- 18x60m-80m reiðsvæði: að hámarki 5 mínútur
- hringvöllur: að hámarki 5 ½ mínúta

Mótshaldari skal gefa út endanleg tímamörk miðað við vallarstærð í síðasta lagi þegar mótið er auglýst.

Ef knapi fer fram yfir uppgefin tímamörk þá fær hann 0 fyrir þau atriði sem hann sýnir eftir að tímamörkunum var náð.

4. Hlutfall atriða

- æfingar gilda 40%
- gangtegundir og fegurð í reið gilda 40%
- flæði, útfærsla og reiðmennska gilda 20%

5. Vægi æfinga

- Vægi æfinga er misjafnt.
- Vægi æfinga er skilgreint í sér kafla um hvert stig og á að endurspegla erfiðleikastig æfinga.

6. Aðrar reglur / Úrslit

Mótshaldarar ráða hvort úrslit verða riðin eða ekki og ákvörðun þess efnis skal liggja fyrir áður en keppni hefst. Í úrslitum gæðingafimi skulu vera þrír til fimm knapar. Mótshaldarar ákveða endanlega fjölda í úrslitum. Séu þátttakendur fleiri en fimmtán er æskilegt að halda úrslit en er þó aldrei skylda. Knapa er leyfilegt að skila inn nýjum æfingalista í síðasta lagi 15 mínútum fyrir úrslit. Skeiðbraut má einungis nota einu sinni og þá aðeins fyrir sýningu gangtegunda.

7. Dómarar

Gæðingafimidómari skal að minnsta kosti uppfylla eitt skilyrði:

- vera íþrótt- og/eða gæðingadómari með knapamerkjadómarapróf og/eða reiðkennararéttindi
- hafa dæmt gæðingafimi reglulega á tímabilinu 2000-2020

Dómarar geta verið þrír eða fimm og hver dómari skal hafa einn ritara sér til aðstoðar. Séu dómarar fimm, skal hæsta og lægsta einkunn strikuð út. Dómarar skulu staðsettir við langhlið og utan við reiðvöll.

8. Framkvæmd keppni

8.1 Tilhögun stig 1

Á fyrsta stigi skal sýna fyrstu þrjú þrep þjálfunarpíramídans. Hesturinn þarf að vera rólegur en einbeittur, sýna framhugsun og vera taktfastur, frjáls og sveigjanlegur. Þetta stig er hugsað sem undanfari þess að knapar geti þróað sig í átt að 2.stigi og í framhaldinu 3.stigi. Knapa er heimilt að sýna hest sinn á gangtegundunum á þeim hraða sem hann nýtur sín best.

8.2 Æfingar

Knapi skilar inn þar til gerðum æfingalista 48 klukkustundum fyrir keppni og ef við á með frjálsri æfingu. Á 1. stigi er knapa heimilt að sækja um að sýna æfingu sem tilheyrir efri stigum gæðingafiminnar sem frjáls æfing.

Æfingalista keppenda má mótshaldari ekki birta né sýna óviðkomandi aðila áður en mótið hefst.

Í æfingalistaum merkir knapi við þau atriði sem hann ætlar að sýna.

Sé æfingalista ekki skilað telst skráning ógild.

Það er á ábyrgð knapa að leitast ávallt við að sýna æfingar og gangtegundir þannig að sjónarhorn dómara sé sem best.

Knapi sýnir að lágmarki þrjár æfingar og þar af er opinn sniðgangur skylda.

Allar hliðargangsæfingar, baugar og riðið á hringnum skal sýna upp á báðar hendur.

Merkja má við eins margar æfingar og knapi vill, að lágmarki þrjár.

Knapi hlýtur einkunn fyrir tvær hæst dæmdu æfingar sínar ásamt skylduæfingunni.

Knapi þarf að sýna þær æfingar sem merkt er við. Sleppi knapi æfingu fær hann sjálfkrafa núll fyrir ósýnda atriðið.

Æfing á að vera greinileg og hafa jákvæð áhrif á hestinn. Hliðargangsæfingar þurfa að vera nægilega langar til að hægt sé að dæma gæði þeirra en þó alltaf að lágmarki tíu metrar.

Á 1. stigi má knapi sýna æfingar sínar hvar sem er á reiðvellingum en þó þannig að sjónarhorn dómara sé sem best. Allar æfingar hafa vægið 1 fyrir utan fáeinar undantekningar sem sýndar eru hér fyrir neðan.

8.2.1 Æfingar á 1. stigi og vægi

Eftirfarandi æfingar hafa vægi 1,0:

- bakka
- baugar (6-12m), fet / tölt / brokk / stökk
- einföld stökkskipting
- framfótasnúningur, fet
- frjáls æfing (má vera æfing af efri stigum gæðingafiminnar)

- gangskiptingar, fet-brokk-fet x3 / fet-tölt-fet x3
- hraðabreyting (tvær stuttar eða ein löng), tölt / brokk / stökk
- krossgangur, fet
- lokaður sniðgangur, fet
- opinn sniðgangur, fet
- riðið á hringnum (13-25m), tölt / brokk / stökk
- riðin átta, fet / tölt / brokk
- skipt yfir völlinn / riðið fram á miðlínu, tölt / brokk
- slaktaumatölt, slakur taumur ein langhlið
- slöngulínur, fet
- stöðvun af, feti / tölti / brokki / stökki
- taumur gefin (fram og niður), fet
- taumur gefin fram (sjálfberandi), tölt / stökk þrisvar * 3 sek.
- víkja á baug (á fjórum sporum), fet

Eftirfarandi æfingar hafa vægi 1,05:

- opinn sniðgangur, tölt / brokk / stökk
- slöngulínur, tölt / brokk
- taumur gefinn (fram og niður), tölt / brokk / stökk

8.3 Gangtegundir og fegurð í reið

Sýna skal að lágmarki þrjár gangtegundir og skal tölt vera ein þeirra og gildir töltið 1/3 af einkunn fyrir gangtegundir og fegurð í reið. Ef sýndar eru fjórar til fimm góðar gangtegundir mun það hækka einkunn fyrir útfærslu.

Einungis þrjár bestu gangtegundir gilda til einkunna, en alltaf tölt. Ef sýnd er fjölhæfni á gangtegund til dæmis mismunandi hraði á sömu gangtegund eða gott jafnvægi í æfingum eða á sveigðu spori getur það hækkað einkunn fyrir þá gangtegund ef vel tekst til en jafnframt lækkað einkunn ef illa tekst til. Til dæmis mun stökk á hring hafa áhrif á stökkeinkunn, sé ekki merkt við hana sem sér æfingu.

Gangtegundina skeið skal sýna sem samsvarar $\frac{3}{4}$ af langhlið til þess að hreyfa einkunn.

Gangtegundirnar tölt, brokk og stökk skal sýna að minnsta kosti eina langhlið, skálínu, fjórðungalínu eða miðlínu til þess að hljóta fullnaðareinkunn. Ef knapi sýnir fleiri útfærslur gangtegundanna af öryggi getur það hækkað einkunn fyrir þá gangtegund.

Gangtegundina fet skal sýna þrjátíu metra hið minnsta. Ef knapi sýnir fleiri útfærslur af feti af öryggi getur það hækkað einkunn fyrir fetið, þar er átt við til dæmis safnað fet, meðalfet eða langt fet (stytta og lengja fetið).

Gæði gangtegunda í æfingum skulu teknar til greina við heildareinkunnagjöf viðkomandi gangtegundar.

Dómsatriðið fegurð í reið skal dæmt og metið út frá líkamsbeitingu hestsins, höfuðburði og glæsileika í hreyfingum. Tekið skal tillit til fegurðar í reið í allri sýningunni. Til að hljóta einkunn á bilinu 7,5 – 10 skal hesturinn vera taktfastur og í góðu jafnvægi, sveigjanlegur til beggja handa og dillandi mjúkur.

8.4 Flæði, útfærsla og reiðmennska

Dómsatriðið flæði, útfærsla og reiðmennska byggir á hversu vel knapanum tekst til í sýningunni, en einnig hversu krefjandi sýningin er sett upp. Æskilegt er að knapi sýni æfingar, skiptingar og samsetningar sem hafa góð áhrif á hestinn og að sýningin hafi gott flæði. Reiðmennskan geisli af léttleika, leikni og tillitsemi og samspil knapa og hests sé frábært.

Sýning sem hefur gott flæði, eitt leiðir áreynslulaust af öðru, fær einkunn á bilinu 7.0 – 10.

Frjálst er að ríða hringi og bauga hvenær sem er og getur það virkað til hækkunar á viðkomandi gangtegund. T.d. að bæta hring eða baug við stökksýningu.

8.4.1 Dæmi til hækkunar á 1. stigi:

- ef sýndar eru fjórar til fimm góðar gangtegundir
- krefjandi og flottar útfærslur sem reyna á reiðmennsku og þjálfni
- knapi notar lítt sýnilegar ábendingar til leiðbeiningar fyrir hest sinn sem einnig hafa góð áhrif á hestinn og virkni
- góð stjórn á orkustigi, t.d. eftir sýningu til afkasta sé í framhaldinu æfingin taumur gefinn sýnd
- æfingum og gangtegundum fléttað saman
- vel upp sett sýning og gott flæði
- riðið með aðra hönd á taum
- krefjandi og vel heppnaðar gangskiptingar
- gangtegundirnar sýndar á fjölbreyttan hátt
- æfingar sýndar á fleiri en einni gangtegund
- knapi sýnir snerpu hests síns
- knapi sýnir atriði sem hann er byrjaður að kenna hesti sínum til að krydda sýningu sína en teljast þó ekki til æfinga, t.d. að hestur heilsa eða þrjóni

8.4.2 Dæmi til lækkunar á 1. stigi:

- útfærsla of flókin fyrir knapa og hest, sýning mistekst
- knapi notar grófar ábendingar á hest sinn sem lýta verkefnið
- útfærslur sem leyfa gangtegundum ekki að njóta sín
- illa upp sett sýning og slæmt flæði
- órókrétt samsetning verkefnis sem hefur neikvæð áhrif á framgang verkefnis og gangtegundir
- slæmar gangskiptingar
- greinileg spennan sjáanleg
- atriði er endurtekið oft vegna mistaka

- hestur og knapi óöruggir í fasi
- slæm líkamsbeiting
- röng stilling / sveigja

Gæðingafimi LH 2022

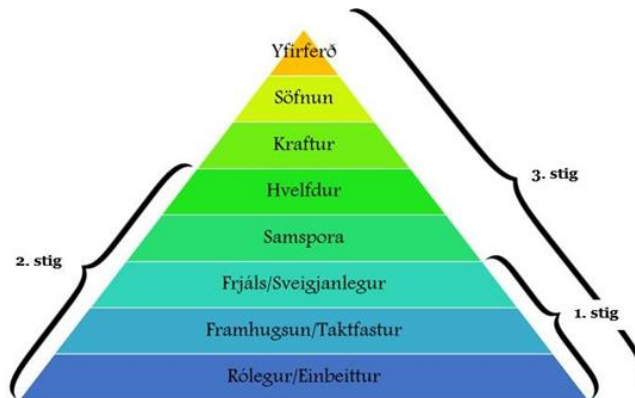
2. stig

Efnisyfirlit

1. Inngangur að Gæðingafimi LH	34
2. Aðstaða	34
3. Tímamörk	34
4. Hlutfall atriða	35
5. Vægi æfinga	35
6. Aðrar reglur / Úrslit	35
7. Dómarar	35
8. Framkvæmd keppni	35
8.1 Tilhögun stig 2	35
8.2 Æfingar	36
8.2.1 Æfingar á 2. stigi og vægi	36
8.3 Gangtegundir og feгурð í reið	38
8.4 Flæði, útfærsla og reiðmennska	38
8.4.1 Dæmi til hækkunar á 2. stigi:	39
8.4.2 Dæmi til lækkunar á 2. stigi:	39

1. Inngangur að Gæðingafimi LH

Hugmyndin á bak við gæðingafimi er að sýna vel þjálfaðan gæðing á listrænan hátt þar sem öll þjálfunarstigun eru sýnd eins og myndin af þjálfunarpíramídanum sýnir.

1.stig er fyrir minna vana

2.stig er fyrir meira vana

3.stig er opinn flokkur

Knapi á öðru stigi fléttar saman gangtegundum og æfingum og sýnir í einni heild, jafnvægi, þjálni og fimi hestsins.

Knapi skilar inn lista yfir þær æfingar sem hann ætlar að sýna, en ekki röðun þeirra.

Á öðru stigi skal sýna fyrstu fimm þrep þjálfunarpíramíðans. Hesturinn þarf að vera rólegur en einbeittur, sýna framhugsun og vera taktfastur, frjáls og sveigjanlegur. Því til viðbótar skal hesturinn vera samspora og hvelfdur.

Á öllum stigum þarf knapi að sýna að hesturinn búi enn yfir grundvallaratriðunum og sé spennulaus.

2. Aðstaða

Reiðvöllur að lágmarki 18m x 40m eða hringvöllur með opnu svæði í miðjunni. Sé skeiðbraut til staðar er mótshöldurum heimilt að leyfa notkun hennar.

3. Tímamörk

Tími og tónlist byrja þegar knapi hneigir sig eða í síðasta lagi þrjátíu sekúndum eftir að knapi kemur inn á völlinn. Þulur gefur merki þegar ein mínúta er eftir af sýningartíma.

Tímamörk eru breytileg og miðast við keppnisvöll á hverjum stað.

- 18x40m-50m reiðsvæði: að hámarki 4 ½ mínúta
- 18x60m-80m reiðsvæði: að hámarki 5 mínútur
- hringvöllur: að hámarki 5 ½ mínúta

Mótshaldari skal gefa út endanleg tímamörk miðað við vallarstærð í síðasta lagi þegar mótið er auglýst.

Ef knapi fer fram yfir uppgefin tímamörk þá fær hann 0 fyrir þau atriði sem hann sýnir eftir að tímamörkunum var náð.

4. Hlutfall atriða

- æfingar gilda 40%
- gangtegundir og fegurð í reið gilda 40%
- flæði, útfærsla og reiðmennska gilda 20%

5. Vægi æfinga

- Vægi æfinga er misjafnt.
- Vægi æfinga er skilgreint í sér kafla um hvert stig og á að endurspeglar erfiðleikastig æfinga.

6. Aðrar reglur / Úrslit

Mótshaldarar ráða hvort úrslit verða riðin eða ekki og ákvörðun þess efnis skal liggja fyrir áður en keppni hefst. Í úrslitum gæðingafimi skulu vera þrjú til fimm knapar. Mótshaldarar ákveða endanlega fjölda í úrslitum. Séu þátttakendur fleiri en fimmtán er æskilegt að halda úrslit en er þó aldrei skylda. Knapa er leyfilegt að skila inn nýjum æfingalista í síðasta lagi 15 mínútum fyrir úrslit. Skeiðbraut má einungis nota einu sinni og þá aðeins fyrir sýningu gangtegunda.

7. Dómarar

Gæðingafimidómari skal að minnsta kosti uppfylla eitt skilyrði:

- vera íþrótt- og/eða gæðingadómari með knapamerkjadómarapróf og/eða reiðkennararéttindi
- hafa dæmt gæðingafimi reglulega á tímabilinu 2000-2020

Dómarar geta verið þrjú eða fimm og hver dómari skal hafa einn ritara sér til aðstoðar. Séu dómarar fimm, skal hæsta og lægsta einkunn strikuð út. Dómarar skulu staðsettir við langhlið og utan við reiðvöll.

8. Framkvæmd keppni

8.1 Tilhögun stig 2

Á öðru stigi skal sýna fyrstu fimm þrep þjálfunarpíramídans. Hesturinn þarf að vera rólegur en einbeittur, sýna framhugsun og vera taktfastur, frjálss og sveigjanlegur. Því til viðbótar skal hesturinn vera samspora og hvelfdur.

8.2 Æfingar

Knapi skilar inn þar til gerðum æfingalista 48 klukkustundum fyrir keppni og ef við á með skilgreiningu á frjálsri æfingu (sjá nánari lýsingu í skilgreiningum og fylgiskjölum). Æfingalista keppenda má mótshaldari ekki birta né sýna óviðkomandi aðila áður en mótið hefst.

Frjáls æfing á að hvetja til frumleika og hugmyndaflugs og ber að taka með opnum hug.

Sé frjálsri æfingu hafnað skal knapi upplýstur af mótshöldurum eða yfirdómara innan sólarhrings frá skilum æfingalista. Höfnuninni verður að fylgja röksemdarfærsla og er einungis gert ef æfing er talin of auðveld fyrir stigið sem er keppt í eða óviðeigandi.

Í æfingalistanum merkir knapi við þau atriði sem hann ætlar að sýna. Sé æfingalista ekki skilað telst skráning ógild.

Það er á ábyrgð knapa að leitast ávallt við að sýna æfingar og gangtegundir þannig að sjónarhorn dómara sé sem best.

Knapi sýnir að lágmarki þrjár æfingar, þar af skulu vera að lágmarki tvær hliðargangsæfingar og önnur þeirra skal sýnd á tölti/brokki/stökki.

Allar hliðargangsæfingar, baugar og riðið á hringnum skal sýna upp á báðar hendur.

Merkja má við eins margar æfingar og knapi vill, að lágmarki þrjár. Sleppi knapi æfingu fær hann sjálfkrafa núll fyrir ósýnda atriðið. Ef merkt er við fjórar æfingar eða fleiri dettur einkunn fyrir lægstu æfingu út hjá hverjum dómara, að undanskyldum tveimur hæst dæmdu hliðargangsæfingum verkefnis og önnur þeirra hið minnsta er á tölti/brokki/stökki.

Æfing á að vera greinileg og hafa jákvæð áhrif á hestinn. Hliðargangsæfingar þurfa að vera nægilega langar til að hægt sé að dæma gæði þeirra en þó alltaf að lágmarki tíu metrar.

Allar æfingar eru framkvæmdar án stuðnings við vegg fyrir utan neðangreindar undantekningar. Knapi skal miða við að æfingin sé framkvæmd a.m.k. tveimur metrum frá veggnum. Knapi getur hæst hlotið einkunnina 5 (æfingin sjálf hlýtur einkunnina 10) sé æfingin framkvæmd upp við vegg.

Undantekningar, eftirtaldar æfingar má framkvæma upp við vegg:

- Skeið
- Hraðabreyting tölt
- Slaktaumatölt

8.2.1 Æfingar á 2. stigi og vægi

Eftirfarandi æfingar hafa vægi 1,0:

- afturfótasnúningur, fet 1m
- bakka úr kyrrstöðu

- baugur (6-12m), tölt / brokk / stökk
- einföld stökkskipting
- framfótasnúningur, fet
- gangskiptingar, fet-tölt-fet x3
- hraðabreyting (tvær stuttar eða ein löng), tölt / brokk /stökk
- krossgangur, fet
- lokaður sniðgangur á miðlínu eða hring (travers), fet
- lokaður sniðgangur á skálínu (half pass) og lokaður sniðgangur á baug, fet
- riðin átta, tölt / brokk
- riðið á hringnum (13-25m), tölt / brokk / stökk / ytra stökk
- slaktaumatölt, frá miðri skammhlið í miðja skammhlið
- stöðvun af, tölti / brokki /stökki
- taumur gefinn fram (sjálfberandi), tölt / stökk þrisvar * 3 sek
- úthverfur lokaður sniðgangur á baug (renvers), fet

Eftirfarandi æfingar hafa vægi 1,05:

- krossgangur, tölt/brokk
- opinn sniðgangur, tölt / brokk / stökk
- slöngulínur, tölt / brokk / stökk
- skeið sem æfing (einungis upp á aðra höndina)
- taumur gefinn (fram og niður), tölt / brokk / stökk

Eftirfarandi æfingar hafa vægi 1,10:

- hraðabreytingar á tölti (framkvæmt upp á báðar hendur), frá miðri skammhlið í miðja skammhlið
- lokaður sniðgangur á hring og beinu spori, tölt / brokk / stökk
- skeið (framkvæmt upp á báðar hendur)

Eftirfarandi æfingar hafa vægi 1,15:

- fljúgandi stökkskipting
- lokaður sniðgangur á skálínu (half pass)
- lokaður sniðgangur á baug, tölt / brokk / stökk
- úthverfur lokaður sniðgangur á hring/baug, tölt / brokk / stökk

8.3 Gangtegundir og fegurð í reið

Sýna skal að lágmarki þrjár gangtegundir og skal tölt vera ein þeirra og gildir töltið 1/3 af einkunn fyrir gangtegundir og fegurð í reið. Ef sýndar eru fjórar eða fimm góðar gangtegundir mun það hækka einkunn fyrir útfærslu.

Einungis þrjár bestu gangtegundir gilda til einkunna, en alltaf tölt. Ef sýnd er fjölhæfni á gangtegund til dæmis mismunandi hraði á sömu gangtegund eða gott jafnvægi í æfingum eða á sveigðu spori getur það hækkað einkunn fyrir þá gangtegund ef vel tekst til en jafnframt lækkað einkunn ef illa tekst til. Til dæmis mun stökk á hring hafa áhrif á stökkeinkunn, sé ekki merkt við hana sem sér æfingu.

Til þess að knapi sem ekki sýnir skeið hljóti fullnaðareinkunn fyrir tölt þarf hann að sýna tvær útfærslur á tölti hið minnsta og verður önnur þeirra að vera hægt tölt. Aðrar útfærslur á tölti eru milliferðartölt, greitt tölt, tölt við slakan taum eða tölt með hraðamun.

Til þess að knapi sem sýnir skeið hljóti fullnaðareinkunn fyrir tölt þarf hann að sýna eina útfærslu á tölti hið minnsta.

Gangtegundina skeið skal sýna sem samsvarar ¾ af langhlið til þess að hreyfa einkunn. Skeið hefur vægið 1,1 eins og sumar æfingar.

Gangtegundirnar tölt, brokk og stökk skal sýna að minnsta kosti eina langhlið, skálinu, fjórðungalínu eða miðlínu til þess að hljóta fullnaðareinkunn.

Gangtegundina fet skal sýna þrjátíu metra hið minnsta. Ef knapi sýnir fleiri útfærslur af feti af öryggi getur það hækkað einkunn fyrir fetið, þar er átt við til dæmis safnað fet, meðalfet eða langt fet.

Gæði gangtegunda í æfingum skulu teknar til greina við heildareinkunnagjöf viðkomandi gangtegundar.

Dómsatriðið fegurð í reið skal dæmt og metið út frá líkamsbeitingu hestsins, höfuðburði og glæsileika í hreyfingum. Tekið skal tillit til fegurðar í reið í allri sýningunni. Til að hljóta einkunn á bilinu 7,5 – 10 skal hesturinn vera taktfastur og í góðu jafnvægi, sveigjanlegur til beggja handa og dillandi mjúkur.

8.4 Flæði, útfærsla og reiðmennska

Dómsatriðið flæði, útfærsla og reiðmennska byggir á hversu vel knapanum tekst til í sýningunni, en einnig hversu krefjandi sýningin er sett upp. Æskilegt er að knapi sýni æfingar, skiptingar og samsetningar sem reyna á reiðmennsku, þjálni og jafnvægi hestsins, hafi góð áhrif á hestinn og að það sé gott flæði í sýningunni. Reiðmennskan geisli af léttleika, dirfsku, leikni og tillitsemi og samspil knapa og hests sé frábært.

Sýning sem hefur gott flæði, eitt leiðir áreynslulaust af öðru, fær einkunn á bilinu 7,0 – 10. Frjálst er að ríða hringi og bauga hvenær sem er og getur það virkað til hækkunar á viðkomandi gangtegund. T.d. að bæta hring eða baug við stökksýningu.

8.4.1 Dæmi til hækkunar á 2. stigi:

- ef sýndar eru fjórar eða fimm góðar gangtegundir
- krefjandi og flottar útfærslur sem reyna á reiðmennsku og þjálni
- knapi sýnir hest sinn til afkasta á gangtegundum og sýnir góðar æfingar með lítt sýnilegum ábendingum
- góð stjórn á orkustigi, sem dæmi má nefna að eftir sýningu til afkasta sé í framhaldinu æfingin taumur gefinn sýnd
- æfingum og gangtegundum fléttað saman, til dæmis krossgangur á brokki
- góð stjórn á söfnunarstigi hestsins, sem dæmi má nefna útfærslur eins og afturfótasnúningur og beint upp í stökk
- vel upp sett sýning með góðu flæði
- riðið með aðra hönd á taum
- krefjandi og vel heppnaðar gangskiptingar
- gangtegundirnar sýndar á fjölbreyttan hátt
- æfingar sýndar á fleiri en einni gangtegund
- knapi sýnir snerpu hests síns
- knapi sýnir atriði sem hann er byrjaður að kenna hesti sínum til að krydda sýningu sína en teljast þó ekki til æfinga, sem dæmi má nefna að hestur heilsa eða þrjóni

8.4.2 Dæmi til lækkunar á 2. stigi:

- útfærsla of flókin fyrir knapa og hest, sýning mistekst
- knapi notar grófar ábendingar á hest sinn sem lýta verkefnið
- útfærslur sem leyfa gangtegundum ekki að njóta sín
- illa upp sett sýning og slæmt flæði
- órókrétt samsetning verkefnis sem hefur neikvæð áhrif á framgang verkefnis og gangtegundir
- lakar gangskiptingar
- greinileg spennan sjáanleg
- atriði er endurtekið oft vegna mistaka
- hestur og knapi óöruggir í fasi
- slæm líkamsbeiting
- röng stilling/sveigja

Gæðingafimi LH 2022

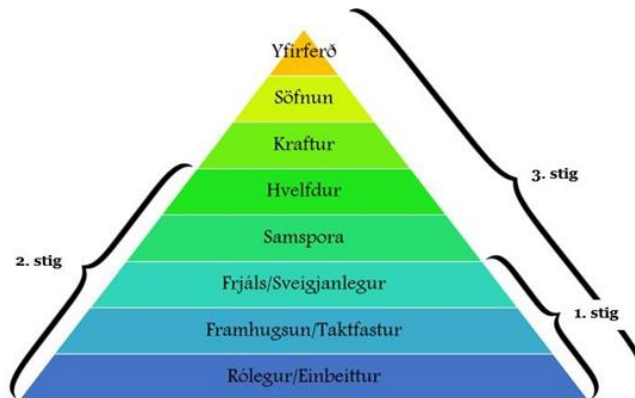
3. stig

Efnisyfirlit

1. Inngangur að Gæðingafimi LH	41
2 Aðstaða	41
3. Tímamörk	42
4. Hlutfall atriða	42
5. Vægi æfinga	42
6. Aðrar reglur / Úrslit	42
7. Dómarar	42
8. Framkvæmd keppni	43
8.1 Tilhögun stig 3	43
8.2 Æfingar	43
8.2.1 Vægi æfinga	44
8.3 Gangtegundir og fegurð í reið	45
8.4 Flæði, útfærsla og reiðmennska	45
8.4.1 Dæmi til hækkunar á 3. stigi:.....	46
8.4.2 Dæmi til lækkunar á 3. stigi:.....	46

1. Inngangur að Gæðingafimi LH

Hugmyndin á bak við gæðingafimi er að sýna vel þjálfaðan gæðing á listrænan hátt þar sem öll þjálfunarstigin eru sýnd eins og myndin af þjálfunarpíramídanum sýnir.

1.stig er fyrir minna vana

2.stig er fyrir meira vana

3.stig er opinn flokkur

Knapi á þriðja stigi fléttar saman gangtegundum og æfingum og sýnir í einni heild, jafnvægi, þjálni, kraft og fimi hestsins.

Knapi skilar inn lista yfir þær æfingar sem hann ætlar að sýna, en ekki röðun þeirra.

Á þriðja stigi skal sýna öll þrep þjálfunarpíramíðans. Hesturinn þarf að vera rólegur en einbeittur, sýna framhugsun og vera taktfastur, frjáls og sveigjanlegur. Því til viðbótar skal hesturinn vera samspora og hvelfdur. Auk þess á að sýna kraft, söfnun og yfirferð.

Ætlast er til að parið framkvæmi krefjandi æfingar.

Form skal vera rétt, hreyfingar rúmar og háar og skrefin löng. Sýningin skal geisla af krafti, góðri spyrnu, bakið vera burðargott og burður í afturhluta mikill. Hesturinn gangi vel upp í herðar, sé léttur, frjáls að framan og sjálfberandi.

Á öllum stigum þarf knapi að sýna að hesturinn búi enn yfir grundvallaratriðunum og sé spennulaus.

2 Aðstaða

Reiðvöllur að lágmarki 18m x 40m eða hringvöllur með opnu svæði í miðjunni. Sé skeiðbraut til staðar er mótshöldurum heimilt að leyfa notkun hennar.

3. Tímamörk

Tími og tónlist byrja þegar knapi hneigir sig eða í síðasta lagi þrjátíu sekúndum eftir að knapi kemur inn á völlinn. Þulur gefur merki þegar ein mínúta er eftir af sýningartíma.

Tímamörk eru breytileg og miðast við keppnisvöll á hverjum stað.

- 18x40m-50m reiðsvæði: að hámarki 4 ½ mínúta
- 18x60m-80m reiðsvæði: að hámarki 5 mínútur
- hringvöllur: að hámarki 5 ½ mínúta

Mótshaldari skal gefa út endanleg tímamörk miðað við vallarstærð í síðasta lagi þegar mótið er auglýst.

Ef knapi fer fram yfir uppgefin tímamörk þá fær hann 0 fyrir þau atriði sem hann sýnir eftir að tímamörkunum var náð.

4. Hlutfall atriða

- æfingar gilda 40%
- gangtegundir og fegurð í reið gilda 40%
- flæði, útfærsla og reiðmennska gilda 20%

5. Vægi æfinga

- Vægi æfinga er misjafnt.
- Vægi æfinga er skilgreint í sér kafla um hvert stig og á að endurspegla erfiðleikastig æfinga.

6. Aðrar reglur / Úrslit

Mótshaldarar ráða hvort úrslit verða riðin eða ekki og ákvörðun þess efnis skal liggja fyrir áður en keppni hefst. Í úrslitum gæðingafimi skulu vera þrír til fimm knapar. Mótshaldarar ákveða endanlega fjölda í úrslitum. Séu þátttakendur fleiri en fimmtán er æskilegt að halda úrslit en er þó aldrei skylda. Knapa er leyfilegt að skila inn nýjum æfingalista í síðasta lagi 15 mínútum fyrir úrslit. Skeiðbraut má einungis nota einu sinni og þá aðeins fyrir sýningu gangtegunda.

7. Dómarar

Gæðingafimidómari skal að minnsta kosti uppfylla eitt skilyrði:

- vera íþrótt- og/eða gæðingadómari með knapamerkjadómarapróf og/eða reiðkennararéttindi
- hafa dæmt gæðingafimi reglulega á tímabilinu 2000-2020

Dómarar geta verið þrír eða fimm og hver dómari skal hafa einn ritara sér til aðstoðar. Séu dómarar fimm, skal hæsta og lægsta einkunn strikuð út. Dómarar skulu staðsettir við langhlið og utan við reiðvöll.

8. Framkvæmd keppni

8.1 Tilhögun stig 3

Á þriðja stigi skal sýna öll þrep þjálfunarpíramídans. Hesturinn þarf að vera rólegur en einbeittur, sýna framhugsun og vera taktfastur, frjáls og sveigjanlegur. Því til viðbótar skal hesturinn vera samspora og hvelfdur. Auk þess á að sýna kraft, söfnun og yfirferð.

8.2 Æfingar

Knapi skilar inn þar til gerðum æfingalista 48 klukkustundum fyrir keppni og ef við á með skilgreiningu á frjálsri æfingu (sjá nánari lýsingu í skilgreiningum og fylgiskjöllum). Æfingalista keppenda má mótshaldari ekki birta né sýna óviðkomandi aðila áður en mótið hefst.

Frjáls æfing á að hvetja til frumleika og hugmyndaflugs og ber að taka með opnum hug.

Sé frjálsri æfingu hafnað skal knapi upplýstur af mótshöldurum eða yfirdómara innan sólarhrings frá skilum æfingalista. Höfnuninni verður að fylgja röksemdarfærsla og er einungis gert ef æfing er talin of auðveld fyrir stigið sem er keppt í eða óviðeigandi.

Í æfingalistanum merkir knapi við þau atriði sem hann ætlar að sýna. Sé æfingalista ekki skilað telst skráning ógild.

Það er á ábyrgð knapa að leitast ávallt við að sýna æfingar og gangtegundir þannig að sjónarhorn dómara sé sem best.

Knapi sýnir að lágmarki þrjár æfingar. Af þeim sýnir knapi a.m.k. tvær hliðargangsæfingar og skal önnur þeirra riðin á tölti.

Allar hliðargangsæfingar, baugar og riðið á hringnum skal sýna upp á báðar hendur.

Merkja má við eins margar æfingar og knapi vill, að lágmarki þrjár. Sleppi knapi æfingu fær hann sjálfkrafa núll fyrir ósýnda atriðið. Ef merkt er við fjórar æfingar eða fleiri dettur einkunn fyrir lægstu æfingu út hjá hverjum dómara, að undanskyldum tveimur hæst dæmdu hliðargangsæfingum verkefnis og önnur þeirra hið minnsta er á tölti.

Æfing á að vera greinileg og hafa jákvæð áhrif á hestinn. Hliðargangsæfingar þurfa að vera nægilega langar til að hægt sé að dæma gæði þeirra en þó alltaf að lágmarki tíu metrar.

Allar æfingar eru framkvæmdar án stuðnings við vegg fyrir utan neðangreindar undantekningar. Knapi skal miða við að æfingin sé framkvæmd a.m.k. tveimur metrum frá veggnum. Knapi getur hæst hlotið einkunnina 5 (æfingin sjálf hlýtur einkunnina 10) sé æfingin framkvæmd upp við vegg.

Undantekningar, eftirtaldar æfingar má framkvæma upp við vegg:

- Skeið
- Hraðabreyting tölt

- Slaktaumatölt

8.2.1 Vægi æfinga

Eftirfarandi æfingar hafa vægi 1,0:

- afturfótasnúningur, fet
- bakka úr kyrrstöðu
- baugur (6-12m), tölt / brokk / stökk
- einföld stökkskipting
- gangskiptingar, fet-tölt-fet x3
- hraðabreyting (tvær stuttar eða ein löng), tölt / brokk / stökk
- riðin átta, tölt / brokk
- riðið á hringnum (13-25m), tölt / brokk / stökk / ytra stökk
- slaktaumatölt, frá miðri skammhlið í miðja skammhlið
- stöðvun af, tölt / brokk / stökk
- taumur gefinn fram (sjálfberandi), tölt / stökk þrisvar * 3 sek

Eftirfarandi æfingar hafa vægi 1,05:

- krossgangur, tölt / brokk
- opinn sniðgangur, tölt / brokk / stökk
- slöngulínur, tölt / brokk / stökk
- skeið sem æfing (einungis upp á aðra höndina)
- taumur gefinn (fram og niður), tölt / brokk / stökk

Eftirfarandi æfingar hafa vægi 1,10:

- lokaður sniðgangur á hring og beinu spori, tölt / brokk / stökk
- hraðabreytingar á tölti (framkvæmt upp á báðar hendur), frá miðri skammhlið í miðja skammhlið
- skeið (framkvæmt upp á báðar hendur)

Eftirfarandi æfingar hafa vægi 1,15:

- lokaður sniðgangur á skálinu (half pass)
- lokaður sniðgangur á baug, tölt / brokk / stökk
- úthverfur lokaður sniðgangur á hring/baug, tölt / brokk / stökk
- fljúgandi stökkskipting

Eftirfarandi æfingar hafa vægi 1,30:

- afturfótasnúningur á tölti / stökki

- piaffe(safnað brokk / tölt á staðnum)
- passage(hægt safnað brokk / tölt með hvíld í sviffasa fóta)

8.3 Gangtegundir og feгурð í reið

Sýna skal að lágmarki þrjár gangtegundir og skal tölt vera ein þeirra og gildir töltið 1/3 af einkunn fyrir gangtegundir og feгурð í reið. Ef sýndar eru fjórar eða fimm góðar gangtegundir mun það hækka einkunn fyrir útfærslu.

Einungis þrjár bestu gangtegundir gilda til einkunna, en alltaf tölt. Ef sýnd er fjölhæfni á gangtegund til dæmis mismunandi hraði á sömu gangtegund eða gott jafnvægi í æfingum eða á sveigðu spori getur það hækkað einkunn fyrir þá gangtegund ef vel tekst til en jafnframt lækkað einkunn ef illa tekst til. Til dæmis mun stökk á hring hafa áhrif á stökkeinkunn, sé ekki merkt við hana sem sér æfingu.

Til þess að knapi sem ekki sýnir skeið hljóti fullnaðareinkunn fyrir tölt þarf hann að sýna tvær útfærslur á tölti hið minnsta; hægt tölt, milliferðartölt, greitt tölt, tölt við slakan taum eða tölt með hraðamun. Til að hægt sé að hljóta 7 eða hærra í einkunn þarf knapi að sýna bæði hægt tölt og greitt tölt, hægt tölt þarf að vera sem nemur 2/3 af langhlið. Til hæstu einkunnar fyrir gangtegundina tölt er mikilvægt að knapi sýni dómara, án alls vafa, vel framkvæmt hægt tölt. Gangskiptingin fet – hægt tölt getur virkað til hækkunar sé hún vel framkvæmd.

Til þess að knapi sem sýnir skeið hljóti fullnaðareinkunn fyrir tölt þarf hann að sýna eina útfærslu á tölti hið minnsta.

Gangtegundina skeið skal sýna sem samsvarar ¼ af langhlið til þess að hreyfa einkunn. Skeið hefur vægið 1,1 eins og sumar æfingar.

Gangtegundirnar tölt, brokk og stökk skal sýna að minnsta kosti eina langhlið, skálinu, fjórðungalínu eða miðlínu til þess að hljóta fullnaðareinkunn.

Gangtegundina fet skal sýna þrjátíu metra hið minnsta. Ef knapi sýnir fleiri útfærslur af feti af öryggi getur það hækkað einkunn fyrir fetið, þar er átt við til dæmis safnað fet, meðalfet eða langt fet.

Gæði gangtegunda í æfingum skulu teknar til greina við heildareinkunnagjöf viðkomandi gangtegundar.

Dómsatriðið feгурð í reið skal dæmt og metið út frá líkamsbeitingu hestsins, höfuðburði og glæsileika í hreyfingum. Tekið skal tillit til feгурðar í reið í allri sýningunni. Til að hljóta einkunn á bilinu 7,5 – 10 skal hesturinn vera taktfastur og í góðu jafnvægi, sveigjanlegur til beggja handa og dillandi mjúkur.

8.4 Flæði, útfærsla og reiðmennska

Dómsatriðið flæði, útfærsla og reiðmennska byggir á hversu vel knapanum tekst til í sýningunni, en einnig hversu krefjandi sýningin er sett upp. Æskilegt er að knapi sýni æfingar, skiptingar og samsetningar sem reyna á reiðmennsku, þjálfni og jafnvægi hestsins, hafi góð áhrif á hestinn og að það sé

gott flæði í sýningunni. Reiðmennskan geisli af léttleika, dirfsku, leikni og tillitsemi og samspil knapa og hests sé frábært.

Sýning sem hefur gott flæði, eitt leiðir áreynslulaust af öðru, fær einkunn á bilinu 7.0 – 10. Til að hljóta einkunn á bilinu 7.0 – 10 fyrir útfærslu og reiðmennsku á efsta stigi skal knapi sýna efstu þrjú þrep þjálfunarpíramídans; kraft, söfnun og yfirferð. Frjálst er að ríða hringi og bauga hvenær sem er og getur það virkað til hækkunar á viðkomandi gangtegund. T.d. að bæta hring eða baug við stökksýningu.

8.4.1 Dæmi til hækkunar á 3. stigi:

- ef sýndar eru fjórar eða fimm góðar gangtegundir
- krefjandi og flottar útfærslur sem reyna á reiðmennsku og þjálni
- knapi sýnir hest sinn til afkasta á gangtegundum og sýnir góðar æfingar með lítt sýnilegum ábendingum
- góð stjórn á orkustigi, sem dæmi má nefna að eftir sýningu til afkasta sé í framhaldinu æfingin taumur gefinn sýnd
- æfingum og gangtegundum fléttað saman, til dæmis krossgangur á brokki
- góð stjórn á söfnunarstigi hestsins, sem dæmi má nefna útfærslur eins og afturfótasnúningur og beint upp í stökk
- vel upp sett sýning með góðu flæði
- riðið með aðra hönd á taum
- krefjandi og vel heppnaðar gangskiptingar til dæmis án stuðnings
- gangtegundirnar sýndar á fjölbreyttan hátt
- æfingar sýndar á fleiri en einni gangtegund
- knapi sýnir snerpu hests síns
- knapi sýnir atriði sem hann er byrjaður að kenna hesti sínum til að krydda sýningu sína en teljast þó ekki til æfinga, sem dæmi má nefna að hestur heilsa eða þrjóni

8.4.2 Dæmi til lækkunar á 3. stigi:

- útfærsla of flókin fyrir knapa og hest, sýning mistekst
- knapi notar grófar ábendingar á hest sinn sem lýta verkefnið
- útfærslur sem leyfa gangtegundum ekki að njóta sín
- illa upp sett sýning og slæmt flæði
- órókrétt samsetning verkefnis sem hefur neikvæð áhrif á framgang verkefnis og gangtegundir
- lakar gangskiptingar
- greinileg spenna sjáanleg
- atriði er endurtekið oft vegna mistaka
- hestur og knapi óöuggir í fasi
- slæm líkamsbeiting

- röng stilling / sveigja

Greinargerð:

Á landsþingi 2018 var samþykkt að stjórn LH setti saman starfshóp til þess að vinna að því að gera gæðingafimi að fullgildri keppnisgrein í lögum og reglum sambandsins og að keppt verði í gæðingafimi til reynslu fram að landsþingi 2020. Hópurinn skipa Hulda Gústafsdóttir fulltrúi keppnisnefndar LH, Mette Mannseth fulltrúi Hólaskóla, Súsanna Sand Ólafsdóttir fulltrúi FT, Viðar Ingólfsson fulltrúi Meistardeildar, Hekla Katharína Kristinsdóttir, Guðmundur Björgvinsson, Ísólfrur Líndal Þórisson, Sigurður Ævarsson fulltrúi HÍDÍ og Erlendur Árnason fulltrúi GDLH.

Á 62. Landsþing Landssambands hestamannafélaga, haldið í Reykjavík 27.-28. nóvember 2020 var samþykkt að notast við reglur um gæðingafimi unnar af starfshópi LH til reynslu fram að landsþingi 2022.

Starfshópurinn hefur fundað reglulega síðustu ár, kallað eftir umsögnum mótshaldara, keppenda sem og almennings, fjallað um þær umsagnir sem hafa borist og afrasktur þeirrar vinnu eru vel ígrundaðar og mótaðar reglur lagðar fyrir landsþing til samþykktar og þar með verði reglur um gæðingafimi hluti af regluverki LH.

Hugmyndin að þessari keppnisgrein er að sýna vel þjálfaðan gæðing á listrænan hátt, þar sem öll þjálfunarstig eru sýnd. Knapi fléttar saman gangtegundum og æfingum og sýnir í einni heild jafnvægi, þjálfni, kraft og fimi hestsins.

Greinin hefur verið að þróast um árabíl og keppt hefur verið í gæðingafimi í ýmsum myndum. Ljóst þykir að þessi keppnisgrein nýtur vaxandi áhuga bæði knapa og áhorfenda og hefur auk þess bætt reiðmennsku og aukið fagmennsku í greininni. Þegar starfshópurinn hóf störf var horft til þessarar þróunar og allra reglna sem notaðar hafa verið í gæðingafimi fram að þessu.

Það sem liggur að baki þessari vinnu er að gera gæðingafimi að fullgildri keppnisgrein, auðvelda hestamannafélögum að bjóða upp á mót í gæðingafimi, gera það mögulegt að keppa í greininni á Íslandsmóti og allt hjálpar það til við að greinin festist í sessi. Gæðingafimi nýtur vaxandi vinsælda erlendis og ýtir undir fagmennsku og það að gera hana að fullgildri keppnisgrein innan laga og reglna LH styður m.a. við að Ísland verði í forystu í þróun greinarinnar og auðveldar innleiðingu hennar á alþjóðavettvangi. Með því að samræma reglur um gæðingafimi göngum við öll í sömu átt til framfara.

Afgreiðsla nefndar:

Keppnisnefnd leggur til að tillagan verði samþykkt.